Försvarsutskottets betänkande 2026/27:FöU5

Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till en ny lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap och till ändringar i bland annat offentlighets- och sekretesslagen.

För att möta hotbilden i dagens försämrade säkerhetsläge innehåller den nya lagen såväl nya som skärpta krav på kommuners och regioners beredskapsåtgärder. Syftet med den nya lagen är att samtliga kommuner och regioner ska ha förmåga att upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Huvuddelen av de nya lagreglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 och övriga delar den 2 januari 2027 respektive den 1 januari 2029.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, SD, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2026/27:5 Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3
Redogörelse för ärendet 4
Utskottets överväganden 5
Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig 5
Utskottets ställningstagande 6
Särskilda yttranden 7
1. Regeringens lagförslag (S, V, MP) 7
2. Regeringens lagförslag (SD) 7
3. Regeringens lagförslag (C) 8
4. Regeringens lagförslag (MP) 8
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag 10
Propositionen 10
Bilaga 2
Regeringens lagförslag 11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap
2. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
4. lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
5. lag om ändring i kommunallagen (2017:725).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2026/27:5 punkterna 1–5.

Stockholm den 17 november 2026

På försvarsutskottets vägnar

Jörgen Berglund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Berglund (M), Peter Hultqvist (S), Johan Andersson (S), Bo Broman (SD), Erik Ezelius (S), Hanna Gunnarsson (V), Per Söderlund (SD), Daniel Bäckström (C), Gustaf Göthberg (M), Nila Vikhe Patil (MP), Mikael Oscarsson (KD), Markus Selin (S), Malin Malm (S), Willhelm Sundman (L), Catarina Deremar (C), Daniel Lyckestam (M) och Matheus Enholm (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2026/27:5 Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till en ny lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap och till ändringar i bl.a. offentlighets- och sekretesslagen.

Jämför särskilt yttrande 1 (S, V, MP), 2 (SD), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Regeringen anför i propositionen att kommuner och regioner har ett mycket omfattande samhällsansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Det regelverk som i dag styr kommuners och regioners ansvar i detta avseende är dock framtaget under ett lugnare omvärldsläge och har en tydlig inriktning mot fredstida kriser. Sedan den nuvarande lagen infördes 2006 har säkerhetsläget i Sverige och omvärlden försämrats kraftigt. För att möta dagens hotbild krävs nya och tydligare krav på beredskapsarbetet. Regeringen föreslår därför en ny lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap som ska ersätta den nuvarande lagen. Syftet med den nya lagen är att samtliga kommuner och regioner ska ha förmåga att upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Den föreslagna lagen innehåller såväl nya som skärpta krav på kommuners och regioners beredskapsåtgärder i förhållande till 2006 års lag. Förslagen innebär bl.a. följande.

- Kommunernas och regionernas befintliga uppgifter får en högre ambitionsnivå när det gäller t.ex. att ta fram risk- och sårbarhetsanalyser, utarbeta planer och vidta förberedande åtgärder. Nivån höjs genom att kraven omfattar hela hotskalan, från fredstida kriser till höjd beredskap och ytterst krig. Detsamma gäller kommunernas och regionernas skyldighet att genomföra övningar och utbildningar.
- Kommunerna får en ny uppgift i form av krav på att ha tillgång till särskilda samlingsplatser för sina invånare. Samlingsplatserna ska vid behov kunna användas vid fredstida kriser och höjd beredskap.
- Det införs krav på kommuner och regioner att ha tillgång till en samordningsfunktion för sitt arbete med beredskap. De får också en skyldighet att samverka med statliga myndigheter i vissa avseenden.
- Kommunerna och regionerna får en skyldighet att informera allmänheten under fredstida kriser och höjd beredskap. Det handlar om att informera

om frågor som är av särskild vikt för liv och hälsa eller för att förhindra omfattande skador på egendom eller miljön.
- Det införs ett övergripande krav i lagen på att kommuner och regioner ska ha en robust och likvärdig förmåga att upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Regeringen föreslår också att bestämmelser i andra lagar som innehåller hänvisningar till den nuvarande lagen ska ändras på så vis att hänvisningarna i stället görs till den nya lagen. De lagar som berörs är begravningslagen (1990:1144), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och kommunallagen (2017:725).

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2027, med undantag för ändringarna i begravningslagen som ska träda i kraft den 2 januari 2027. Vidare föreslås bestämmelserna om tillsyn i den nya lagen träda i kraft först den 1 januari 2029 för att kommunerna och regionerna ska få möjlighet att tillämpa lagen i några år innan tillsynen påbörjas.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Särskilda yttranden

1. Regeringens lagförslag (S, V, MP)

Peter Hultqvist (S), Johan Andersson (S), Erik Ezelius (S), Hanna Gunnarsson (V), Nila Vikhe Patil (MP), Markus Selin (S) och Malin Malm (S) anför:

Kommuners och regioners ansvar för och roll inom krisberedskapen och det civila försvaret har en direkt koppling till deras ekonomiska förutsättningar. Med anledning av de nya åtagandena i propositionen vill vi understryka vikten av att kommunerna och regionerna får full ersättning för de kostnader som följer av statens krav. Staten har ett grundläggande ansvar att säkerställa att kommuner och regioner får kostnadstäckning för de uppgifter som tillförs genom reformen. En långsiktigt hållbar finansiering inom ramen för totalförsvaret är en grundläggande förutsättning för att kommuner och regioner ska kunna fullgöra sina uppgifter och bidra till att stärka totalförsvaret. Vi kommer därmed att fortsätta följa frågan.

2. Regeringens lagförslag (SD)

Bo Broman (SD), Per Söderlund (SD) och Matheus Enholm (SD) anför:

Vi välkomnar regeringens proposition som grundar sig på betänkandet Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65). Propositionen innebär ett steg framåt genom delvis skärpta krav på planering, riskanalyser, krigsorganisation och tillsyn. Både hotbilden och samhället har blivit mer komplicerade och kräver mer av staten som samlad aktör. Trots detta har flera av utredningens mest konkreta och nödvändiga förslag som gäller uthållighet och beredskapsförmåga tagits bort.

Den centrala frågan är inte om kommuner och regioner ska planera för kris och krig, frågan är om de faktiskt kan fortsätta fungera när krisen håller i sig. Vår huvudsakliga kritik är att propositionen lägger alltför stort fokus på mätbarhet av processer och inte på konkret förmåga. I ett säkerhetspolitiskt läge som av regeringen beskrivits som det allvarligaste sedan andra världskriget är det inte tillräckligt att mäta förekomsten av planer, processer och organisationer. Avgörande är i stället vilken operativ förmåga som faktiskt finns när samhället utsätts för långvariga störningar, sabotage, cyberangrepp eller högintensiv krigföring. Sveriges 290 kommuner har olika förutsättningar, och det är en klen tröst för samhällets mest skyddsvärda att det finns planer om det inte finns värme, vatten eller livsmedel. Vi är av uppfattningen att en veckas krislager ska vara en absolut miniminivå som kommunerna ska klara av att nå upp till inom ramen för sitt redan lagstadgade uppdrag.

3. Regeringens lagförslag (C)

Daniel Bäckström (C) och Catarina Deremar (C) anför:

Vi välkomnar förslaget till en ny lag som skärper kraven på kommuners och regioners grundläggande beredskap och som syftar till att de ska kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Mot bakgrund av vad som framkommit från en del viktiga remissinstanser anser vi dock att det kan finnas skäl att följa upp om lagen är tillfyllest i vissa avseenden. En sådan sak är om kraven på kommunerna och regionerna är tillräckligt konkretiserade i lagen. Vi delar regeringens uppfattning att det måste finnas en möjlighet för kommuner och regioner att anpassa sina åtgärder, men det kan finnas skäl att så småningom utvärdera lagen för att se om den får avsedd effekt eller om kraven visar sig vara för otydliga. Andra saker som kan behöva följas upp är frågor om värdlandsstöd och privata aktörers medverkan i planeringen av det civila försvaret. Vi vill också understryka vikten av att det finns en hållbar finansiering av de nya krav som ställs på kommuner och regioner genom lagförslaget. Vårt parti har argumenterat för att medel ska kunna styras direkt till kommunerna och regionerna – vi har kallat detta för beredskapspengar – i stället för att dessa ska ansöka om medel efter att en kostnad uppstått.

Vi kommer därmed att noga följa utvecklingen av den nya lagens tillämpning och ta initiativ i andra sammanhang om det finns skäl för det.

4. Regeringens lagförslag (MP)

Nila Vikhe Patil (MP) anför:

Jag välkomnar att det nya lagförslaget tydliggör och skärper kraven gällande kommuners och regioners beredskap. Lagen definierar vad en fredstida krissituation innebär och fastslår att kommuner och regioner ska utarbeta planer och vidta de förberedande åtgärder som behövs för att upprätthålla en grundläggande verksamhetsförmåga i en fredstida krissituation såväl som vid höjd beredskap.

Jag har tillsammans med andra partier i ett särskilt yttrande betonat vikten av att det finns en hållbar finansiering av de nya krav som ställs på kommuner och regioner genom lagförslaget. För egen del anser jag därutöver att regeringens lagförslag inte i tillräcklig mån tar sikte på de fredstida kriser som klimatförändringarna kommer att leda till. Dessa kriser hotar såväl viktig infrastruktur som befolkningens hälsa, egendom och ytterst liv. För att höja vår beredskap mot dessa kriser måste vi vidta en rad förberedande åtgärder. För mitt parti är det därför centralt att kommunernas beredskapsarbete innefattar nödvändig klimatanpassning av infrastruktur och samhällen, och jag beklagar att propositionen inte innebär att staten tar ett större ansvar för att ge kommuner och regioner förutsättningar att bygga den förmåga som krävs för detta. Jag hade också velat se en ökad finansiering till de kommuner och

länsstyrelser som i dag har ansvaret för att klimatanpassa Sverige och tar ansvar för landets krisberedskap och för insatser som är särskilt motiverade för att öka motståndskraften i samhället. Jag kommer därmed att följa utvecklingen noga.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2026/27:5 Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kommunallagen (2017:725).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om kommuners och regioners grundläggande uppgifter inför och under fredstida krissituationer och höjd beredskap och om kommuners och regioners ledning under sådana förhållanden.

Lagen innehåller också bestämmelser om kommuners och regioners stöd till varandra och till enskilda under fredstida krissituationer och höjd beredskap. I lagen finns även bestämmelser om vissa uppgifter för kommuner och regioner i fråga om landets försörjning och i fråga om krigsfångar och andra skyddade personer.

2 § Det som sägs i denna lag om regioner gäller också kommuner som inte ingår i en region.

Ord och uttryck i lagen

3 § Med en fredstida krissituation avses i denna lag en situation som

– avviker från det normala,

– drabbar många människor, stora delar av samhället eller hotar grundläggande värden,

– innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning av viktiga samhällsfunktioner, och

– kräver samordnade och skyndsamma insatser från flera aktörer.

4 § Med samhällsviktig verksamhet avses i denna lag verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

2 kap. Kommuners och regioners uppgifter inför och under fredstida krissituationer och höjd beredskap

Grundläggande verksamhetsförmåga

1 § Kommuner och regioner ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap ha en robust och likvärdig förmåga att upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter (grundläggande verksamhetsförmåga).

Den grundläggande verksamhetsförmågan ska anpassas efter de lokala och regionala förhållandena samt kommunens eller regionens strategiska betydelse för totalförsvaret och dess utsatthet vid ett väpnat angrepp mot Sverige.

Ett fortlöpande och systematiskt arbete

2 § Kommuner och regioner ska bedriva ett fortlöpande och systematiskt arbete för att uppnå och upprätthålla en grundläggande verksamhetsförmåga.

Risk- och sårbarhetsanalyser

3 § Kommuner och regioner ska analysera i vilken omfattning det finns sårbarheter, hot eller risker som allvarligt kan begränsa eller förhindra deras möjligheter att uppnå och upprätthålla en grundläggande verksamhetsförmåga. Resultatet av analysarbetet ska sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en risk- och sårbarhetsanalys ska innehålla, med vilken regelbundenhet den ska tas fram samt hur den ska rapporteras och följas upp.

En övergripande plan för beredskapsarbetet

4 § Kommuner och regioner ska varje mandatperiod anta en övergripande plan för arbetet med beredskap för fredstida krissituationer och höjd beredskap. Planen ska innehålla de mål och verksamhetsinriktningar som behövs för att kommunen eller regionen ska uppnå och upprätthålla en grundläggande verksamhetsförmåga.

Planen ska ändras när det behövs på grund av väsentligt förändrade förhållanden.

Planer och andra förberedande åtgärder

5 § Kommuner och regioner ska med utgångspunkt i den övergripande planen utarbeta de närmare planer och vidta de förberedande åtgärder som behövs för att uppnå och upprätthålla en grundläggande verksamhetsförmåga.

Planerna och de förberedande åtgärderna ska särskilt vara inriktade på förmågan att upprätthålla sådan samhällsviktig verksamhet som är av grundläggande betydelse för människors liv och hälsa.

Av planerna ska det framgå i vilken omfattning det behöver tillföras resurser i form av personal eller materiel till kommunens eller regionens verksamheter under en fredstida krissituation eller höjd beredskap.

6 § Kommunstyrelsen och regionstyrelsen ska utarbeta de närmare planer och vidta de förberedande åtgärder som behövs för att säkerställa en robust och uthållig ledning av kommunens respektive regionens verksamheter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

7 § Kommuner och regioner ska beakta de krav som ställs på det civila försvaret när de utarbetar planer och vidtar förberedande åtgärder inför höjd beredskap. Förberedelserna ska omfatta att ha en planerad och bemannad krigsorganisation.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kommunernas och regionernas planer och andra förberedande åtgärder enligt 4, 5 och 7 §§.

Utbildning och övning

9 § Kommuner och regioner ska se till att förtroendevalda och anställda får den utbildning och övning som behövs för att kunna utföra sina uppgifter på ett ändamålsenligt och effektivt sätt under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om sådan utbildning och övning som avses i första stycket.

Samordningsfunktion

10 § Kommuner och regioner ska ha tillgång till en funktion för samordning av sitt arbete med beredskap för fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Geografiskt områdesansvar

11 § En kommun ska inom sitt geografiska område verka för att relevanta aktörer samverkar och samordnar sig i fråga om åtgärder inför och under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Samverkan med statliga myndigheter

12 § Kommuners och regioners planer och förberedande åtgärder enligt denna lag ska tas fram och genomföras i samverkan med berörda statliga myndigheter.

Informationsskyldighet gentemot statliga myndigheter

13 § Kommuner och regioner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om de planer och förberedande åtgärder som de har vidtagit inför fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad informationen ska avse samt på vilket sätt och med vilken regelbundenhet den ska lämnas.

14 § Kommuner och regioner ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om händelseutvecklingen, den aktuella situationen, den förväntade utvecklingen, tillgängliga resurser samt vidtagna och planerade åtgärder. Sådan information ska även lämnas på begäran av den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad informationen ska avse och på vilket sätt den ska lämnas.

Informationsskyldighet gentemot allmänheten

15 § Kommuner och regioner ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap informera allmänheten inom kommunen respektive regionen om sådana omständigheter som bedöms vara av grundläggande betydelse för människors liv och hälsa eller för att förhindra eller begränsa omfattande skador på egendom eller miljön.

16 § En kommun ska under fredstida krissituationer och höjd beredskap inom sitt geografiska område verka för samordning mellan relevanta aktörer av den information som behöver förmedlas till allmänheten.

Särskilda samlingsplatser

17 § En kommun ska ha tillgång till en eller flera särskilda samlingsplatser för de som bor eller annars vistas i kommunen, som vid behov ska kunna användas under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om särskilda samlingsplatser.

3 kap. Kommuners och regioners ledning under fredstida krissituationer och höjd beredskap

Ledning under fredstida krissituationer

1 § I varje kommun och region ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under fredstida krissituationer (krisledningsnämnd).

2 § Ordföranden i krisledningsnämnden ska besluta att nämnden ska träda i funktion, om det behövs för att hantera en fredstida krissituation.

3 § Ordföranden får besluta på krisledningsnämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska snarast anmälas till nämnden.

Vid förhinder för ordföranden i krisledningsnämnden träder vice ordföranden i nämnden i hans eller hennes ställe.

4 § Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen eller regionen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den fredstida krissituationens art och omfattning.

När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från ordinarie nämnder ska återgå till dessa nämnder.

5 § Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om redovisningens omfattning och form.

6 § Kommunstyrelsen respektive regionstyrelsen får besluta att krisledningsnämndens verksamhet med anledning av en fredstida krissituation ska upphöra om nämndens verksamhet inte längre behövs. Om styrelsen fattar ett sådant beslut återgår de verksamhetsområden som krisledningsnämnden har övertagit till de ordinarie nämnderna.

Fullmäktige får också fatta ett sådant beslut som avses i första stycket.

Ledning under höjd beredskap

7 § Kommunstyrelsen respektive regionstyrelsen ska under höjd beredskap särskilt inrikta sitt ledningsarbete på att samordna och följa de verksamheter av betydelse för det civila försvaret som kommunen respektive regionen bedriver.

8 § I lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. finns bestämmelser om kommunstyrelsens och regionstyrelsens befogenheter under höjd beredskap.

4 kap. Kommuners och regioners stöd till varandra och till enskilda under fredstida krissituationer och höjd beredskap

Stöd mellan kommuner och regioner

1 § Kommuner och regioner får på begäran lämna stöd till den kommun eller region som drabbats av en fredstida krissituation eller som har behov av stöd under höjd beredskap. En kommun eller region som har lämnat stöd har rätt till skälig ersättning av den kommun eller region som har fått stödet.

När en enskild persons vistelse i en kommun beror på en fredstida krissituation, har vistelsekommunen rätt till ersättning från den kommun som drabbats av den fredstida krissituationen.

2 § Kommuner och regioner ska lämna stöd till den kommun eller region som har en för totalförsvaret viktig uppgift, om denna uppgift blivit

oskäligt betungande till följd av krigsskada eller andra extraordinära förhållanden som orsakats av krig eller krigsfara.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i ett enskilt fall besluta om stödets omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stödet.

Stöd till enskilda

3 § Kommuner och regioner får under en fredstida krissituation lämna begränsat ekonomiskt stöd till en enskild som drabbats av situationen.

5 kap. Kommuners uppgifter i fråga om landets försörjning

1 § Kommuner ska under höjd beredskap eller när ransoneringslagen (1978:268) i annat fall tillämpas, i den omfattning som regeringen i särskilda fall beslutar,

1. vidta de åtgärder som behövs för försörjningen med nödvändiga varor,
2. medverka vid allmän prisreglering och ransonering, och
3. medverka i övrigt vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

6 kap. Kommuners och regioners uppgifter i fråga om krigsfångar och andra skyddade personer

1 § Uppgifter om identitet, vistelseort, hälsotillstånd och liknande förhållanden som avser krigsfångar och andra skyddade personer som är i Sveriges våld ska lämnas till en officiell nationell upplysningsbyrå enligt Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och tilläggsprotokollen till konventionerna. Varje kommun och region som har sådana uppgifter ska, under den tid som den nationella upplysningsbyrån är upprättad, lämna dessa uppgifter i fråga om krigsfångar till Totalförsvarets plikt- och prövningsverk och i fråga om andra skyddade personer till Migrationsverket.

2 § Varje kommun och region ska till Totalförsvarets plikt- och prövningsverk respektive Migrationsverket lämna uppsamlade värdeföremål och handlingar, som kvarlämnats av krigsfångar eller andra skyddade personer eller som efterlämnats av avlidna krigsfångar eller andra skyddade personer, om värdeföremålen eller handlingarna är av vikt för de närmast anhöriga.

Uppgift ska även lämnas om var avlidna krigsfångars och andra skyddade personers gravar är belägna.

3 § På begäran av Svenska Röda Korset ska varje kommun och region, som i krig eller under neutralitet kan få sådan information som avses i 1 §, i fredstid bistå Svenska Röda Korset med att förbereda den nationella upplysningsbyråns verksamhet.

7 kap. Tystnadsplikt

1 § Den som deltar eller har deltagit i en kommuns eller en regions verksamhet med beredskap inför eller åtgärder under en fredstida krissituation eller höjd beredskap får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om

1. förhållanden av betydelse för att förebygga och hantera fredstida krissituationer,
2. förhållanden av betydelse för totalförsvaret eller rikets säkerhet i övrigt,
3. en enskild persons ekonomiska förhållanden, eller
4. ett företags affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 § Den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos den nationella upplysningsbyrå som avses i 6 kap. 1 § får inte obehörigen röja vad han eller hon har fått veta om en krigsfånge eller annan skyddad person som avses i Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och tilläggsprotokollen till konventionerna, i fråga om vistelseort, hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden.

Trots tystnadsplikten får den som deltar i verksamhet hos den nationella upplysningsbyrån till Internationella rödakorskommitténs efterforskningsbyrå (Central Tracing Agency) vidarebefordra sådana uppgifter som avses i 6 kap. 1 § och motsvarande uppgifter som lämnats till den nationella upplysningsbyrån av statliga myndigheter.

8 kap. Tillsyn

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska ha tillsyn över att kommunerna och regionerna följer denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av den kommun eller region som tillsynen avser få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

3 § Om en kommun eller region i betydande omfattning inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, får tillsynsmyndigheten förelägga kommunen eller regionen att åtgärda bristerna.

9 kap. Övrigt bemyndigande

1 § Om Sverige är i krig eller krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är orsakade av krig eller av krigsfara som landet har befunnit sig i, får regeringen meddela föreskrifter om kommuners eller regioners uppgifter att skydda och hjälpa civilbefolkningen.

10 kap. Överklagande av beslut

1 § Ett beslut som meddelats av tillsynsmyndigheten enligt 8 kap. 3 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Om en kommun eller region överklagar ett sådant beslut som avses i första stycket är tillsynsmyndigheten motpart. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Andra beslut enligt lagen än de som avses i 1 § får överklagas bara om överklagande får ske enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725).

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2029 i fråga om 8 kap. 1–3 §§ och 10 kap. 1 § och i övrigt den 1 januari 2027.

2. Genom lagen upphävs lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

2 Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 och 4 §§ begravningslagen (1990:1144) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:302	*Föreslagen lydelse*
8 kap.	
3 §	
En församling som är huvudman för begravningsverksamheten ska vidta de beredskapsförberedelser som behövs för denna verksamhet under höjd beredskap. Förberedelserna ska omfatta att ha en planerad och bemannad krigsorganisation.	
Bestämmelser om vilket ansvar kommuner i detta sammanhang har inom det civila försvaret finns i *lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*.	Bestämmelser om vilket ansvar kommuner i detta sammanhang har inom det civila försvaret finns i *lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap*.
Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §[1]	
Skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt *6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* gäller för huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.	Skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt *6 kap. 2 och 3 §§ lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* gäller för huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser.

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2027.

[1] Senaste lydelse 2019:867.

3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 3 §, 21 kap. 6 §, 37 kap. 5 §, 38 kap. 7 § och 44 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
15 kap.	
3 §[1]	
Sekretessen enligt 1, 1 a, 1 b och 2 §§ hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *det som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer.	Sekretessen enligt 1, 1 a, 1 b och 2 §§ hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *6 kap. 1 § lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. rörande krigsfångar och andra skyddade personer.
21 kap.	
6 §[2]	
Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *det som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.	Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *6 kap. 1 § lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

[1] Senaste lydelse 2025:1181.
[2] Senaste lydelse 2019:937.

37 kap.

5 §[3]

Sekretess enligt 4 § hindrar inte att uppgifter som avses i den paragrafen lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *det som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.	Sekretess enligt 4 § hindrar inte att uppgifter som avses i den paragrafen lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt *6 kap. 1 § lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

38 kap.

7 §[4]

Sekretess gäller hos kommuner och regioner i verksamhet som avser beredskap för *extraordinära händelser i fredstid* och höjd beredskap enligt *lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* eller planering enligt förfogandelagen (1978:262)	Sekretess gäller hos kommuner och regioner i verksamhet som avser beredskap för *fredstida krissituationer* och höjd beredskap enligt *lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* eller planering enligt förfogandelagen (1978:262)

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för verksamheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

44 kap.

5 §[5]

Rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer

1. av beslut som har meddelats med stöd av 7 § lagen (1999:988) om förhör m.m. hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet,

[3] Senaste lydelse 2019:937.
[4] Senaste lydelse 2019:937.
[5] Senaste lydelse 2026:838.

2. av *7 kap. 1 § 1 lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,*	2. av *7 kap. 1 § första stycket 1 lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap,*

3. av 4 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),
4. av 5 kap. 15 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
5. av 32 § lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning,
6. av 4 § lagen (2020:914) om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter,
7. av 3 kap. 7 § lagen (2024:1146) om vissa forskningsdatabaser, och
8. av 14 § lagen (2026:837) om beredskapslager av varor i livsmedelskedjan, när det är fråga om uppgift om förhållanden av betydelse för att hantera fredstida krissituationer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

4 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 3 § och rubriken närmast före 18 kap. 3 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 kap.	
Hälso- och sjukvård vid *extraordinära händelser i fredstid*	**Hälso- och sjukvård vid *fredstida krissituationer och höjd beredskap***
3 §[1]	
Personer som tas emot från en annan kommun eller en annan region enligt *4 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* omfattas av mottagande kommuns och regions skyldigheter enligt denna lag.	Personer som tas emot från en annan kommun eller en annan region enligt *4 kap. 1 § lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap* omfattas av *den* mottagande *kommunens* och *regionens* skyldigheter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Senaste lydelse 2019:973.

5 Förslag till lag om ändring i kommunallagen (2017:725)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 13 §, 9 kap. 21 § och rubriken närmast före 3 kap. 13 § kommunallagen (2017:725) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
Bestämmelser om *krig eller krigsfara och extraordinära händelser i fredstid*	**Bestämmelser om *organisation och befogenheter under fredstida krissituationer och under krig eller krigsfara***
13 §[1]	
Bestämmelser om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.	*I* lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. *finns bestämmelser om kommuners och regioners organisation och befogenheter under krig eller krigsfara.*
Bestämmelser om kommuners och regioners organisation och befogenheter *vid extraordinära händelser i fredstid finns i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid* och höjd beredskap.	*I lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande beredskap finns bestämmelser* om kommuners och regioners organisation och befogenheter *under fredstida krissituationer* och höjd beredskap.
9 kap.	
21 §[2]	
Kommuner och regioner får genom en gemensam nämnd fullgöra uppgifter enligt 3 kap. 4 §.	
En gemensam nämnd får fullgöra uppgifter för vilka det enligt lag eller annan författning ska finnas en eller flera nämnder i varje kommun eller region. Uppgifter som kommun- eller regionstyrelsen har vid höjd beredskap enligt *lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid*	En gemensam nämnd får fullgöra uppgifter för vilka det enligt lag eller annan författning ska finnas en eller flera nämnder i varje kommun eller region. Uppgifter som kommun- eller regionstyrelsen har vid höjd beredskap enligt *lagen (2026:000) om kommuners och regioners grundläggande*

[1] Senaste lydelse 2019:835.
[2] Senaste lydelse 2019:835.

extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får dock inte fullgöras av en gemensam nämnd.

beredskap får dock inte fullgöras av en gemensam nämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026